

Column

De wilsverklaring is geen waardebond voor euthanasie

Trouw

Bert Keizer Beeld Trouw

Ik hoorde vorige week van een meneer dat hij zijn 'levenstestament' bij een notaris had gedeponneerd tegen het stevige bedrag van 475 euro. Het ging niet over materiële goederen, maar om zijn wensen bij het levenseinde.

Bert Keizer 14 september 2018, 13:39

Ik ben niet gaan lachen. Maar kon het niet laten hem uit te leggen dat hij in handen was gevallen van een cynische notaris. Hij wees mij terecht: "Maar het gaat hier wel om een officiële wilsverklaring". En hier begint de ellende. Er bestaat helemaal geen officiële wilsverklaring. Alles wat je leesbaar opschrijft, met een datum, netjes ondertekend met in de loop van de tijd een steeds ververste handtekening op latere data, zodat de verklaring actueel blijft, is goed genoeg. Dag notaris.

Op naar het tweede misverstand: voor euthanasie zou je een schriftelijke wilsverklaring nodig hebben. Dat is niet waar. Voor euthanasie heb je geen, ik herhaal, GEEN schriftelijke wilsverklaring nodig. Daarom was ik nogal verrast door de kop op de voorpagina van Trouw naar aanleiding van het onderzoek van huisarts Matthijs van Wijmen: hij ontdekte dat minstens de helft van de wilsverklaringen 'te oud' is. Trouw schreef: "Euthanasie - Wie denkt zijn wilsverklaring op orde te hebben kan bedrogen uitkomen: de helft van deze verklaringen

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

Mondeling verzoek

Je hebt geen schriftelijke wilsverklaring nodig bij euthanasie. Je kunt het gewoon zeggen. Maar als je het niet kunt zeggen of op een andere manier kunt aanduiden dat je het wilt? Dan krijg je geen euthanasie. Zo zit dat.

Dat iedereen hierover zo in de war is komt door twee oorzaken: de wetgever stelt dat de schriftelijke wilsverklaring in de plaats kan treden van het mondelinge verzoek. Maar ook dan moet er nog steeds sprake zijn van een vrijwillig en weloverwogen verzoek door een op dit punt wilsbekwame patiënt. Dat zijn drie aspecten die je in een mondelinge of anderszins communicerende uitwisseling zult moeten aantreffen. Dus als de arts de patiënt ervaart als weloverwegend, vrijwillig en goed bij zijn hoofd op het punt van de doodswens, dan kan de euthanasie doorgaan. En dan kan de schriftelijke wilsverklaring alsnog de prullenbak in.

Maar als de arts ervaart dat de patiënt niet weloverwegend en niet goed bij zijn hoofd is op het punt van zijn doodswens, krijgt hij geen euthanasie en kan de schriftelijke wilsverklaring wederom de prullenbak in. De wetstekst is op dit punt uitermate verwarrend omdat er een tegenstrijdigheid in staat.

Zinloze exercitie

De tweede oorzaak voor de overdreven status van de wilsverklaring ligt bij de NVVE. Daar geeft men al vele jaren deze verklaringen uit. En hoewel zij hierbij goede informatie geven ('denk erom, de verklaring geeft geen recht op euthanasie') denken bijna alle honderdzeventigduizend leden dat ze een waardebond invullen die later goed is voor euthanasie. Kijk maar eens op de website van de NVVE. De ernst waarmee daar allerlei subtiliteiten worden beschreven die je moet aangeven opdat je verklaring straks zin zal hebben doet niet vermoeden dat het om een zinloze exercitie gaat.

Het Medisch Tuchtcollege in Den Haag heeft de verwarring mooi gaande gehouden. Recentelijk werd een arts berispt wegens het verlenen van euthanasie aan een wilsbekwame patiënt wiens wilsverklaring onduidelijk was. Waarmee de misleidende suggestie in de lucht kwam te hangen dat de arts juist had gehandeld als de wilsverklaring duidelijk was geweest. Een suggestie die het college zelf echter weersprak, omdat men de arts ook verweet dat ze niet eerlijk was geweest tegenover de patiënt over het feit dat ze het leven van de vrouw kwam beëindigen. De vrouw zou namelijk bij die mededeling op de loop zijn gegaan. En ook hier was de wilsverklaring, zelfs als hij sluitend was geformuleerd (niemand weet hoe dat moet trouwens), volstrekt waardeloos op het moment dat de vrouw het beëindigen zou hebben afgewezen. En even waardeloos als ze de beëindiging had verwelkomd.

Collega Van Wijmen wijst erop dat het opstellen van de wilsverklaring een mooie aanleiding zou moeten zijn om samen met je arts na te denken over wat je straks wil. Daar ben ik helemaal voor, maar dan hebben we het over vragen als: wil je nog een ziekenhuis-opname, wil je gereanimeerd worden, op de IC opgenomen, beademd worden?

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

Lees ook:**Groot deel van de wilsverklaringen voor euthanasie blijkt nutteloos**

Wie denkt er te zijn met een wilsverklaring kan bedrogen uitkomen: ruim de helft van deze [verklaringen is verouderd](#).

Euthanasie, waarom eigenlijk?

Waarom krijgen steeds meer Nederlanders euthanasie? Naar het antwoord op die vraag kunnen we hooguit gissen, zegt de groep hoogleraren die vorige week de [evaluatie van de euthanasiewet verzorgde](#).

Bert Keizer >

- ▶ [Hebben we een waarheid nodig?](#)
- ▶ [De dijk tegen het virus erodeert](#)
- ▶ [De vragen van Kant, we zijn ermee bezig](#)

Nog even dit...

Omdat het alsnog lastiger wordt om de waarheid te achterhalen, heeft Trouw de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in onderzoeksjournalistiek. En met succes: keer op keer onthulde Trouw misstanden, zoals de toeslagenaffaire bij de Belastingdienst, de Panama papers of geheime militaire leveringen door Nederland aan Syrische rebellen. Met een abonnement op Trouw steunt u deze broodnodige onderzoeksjournalistiek. Zo biedt u tegenwicht aan opgeklopte schandalen en leugens. En kunt u altijd goed onderbouwd uw standpunt bepalen.

U leest Trouw al voor maar 2,- per week.

[MEER INFORMATIE](#)

[Als abonnee inloggen](#)

[MEER OVER](#) [SAMENLEVING](#) [WAARDEN](#) [DOOD EN STERVEN](#) [EUTHANASIE](#) [ZELFMOORD](#) [GEZONDHEID](#) [DEN HAAG](#) [IC](#) [BERT KEIZER](#) [BERT KEIZER](#)

voorpagina

Updates Coronavirus

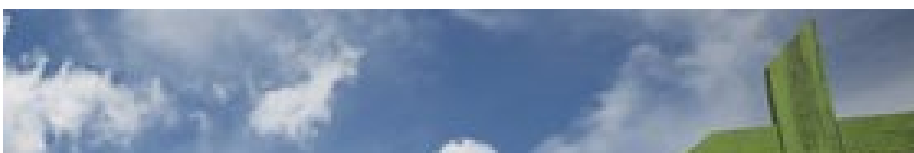
Minder coronagevallen, positief beeld overschaduwd door nieuwe virusvarianten

Net binnen

[MEER >](#)[Moriadeal](#)**Amper jonge alleenstaande vluchtelingen uit Griekenland opgehaald, wel gezinnen**[Illegale houtkap](#)**Wageningse onderzoekers ontwikkelen alarmsysteem tegen ontbossing**[Drugsvangst Sziget](#)**Hongaars hof: 4 jaar cel voor Nederlandse sprinter en vriend**[Metalektro](#)**Grote stakingen aangekondigd in metaalsector**[Aanslag Utrecht](#)**Geen straf voor bekijken gegevens van verdachte tramaanslag**[TikTok](#)**In Egypte belandden twee vrouwen in de cel vanwege 'onzedelijk gedrag' op TikTok**

Debat toeslagenaffaire

Premier Rutte: Aftreden was de enige goede conclusie

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

Groepsimmunititeit

Manaus hoopte op groepsimmunititeit, maar dat bleek een illusie

Best gelezen

[MEER >](#)

- 1 **Pompeo plaatst valstrikken voor Biden op buitenlands gebied**
- 2 **Patstelling over avondklok**
- 3 **Het OMT waarschuwt voor een coronapiekt in april. Hoe zit dat?**

[MEER VOORPAGINA](#)

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip [hier](#) onze journalisten

Algemeen

[Over ons](#)
[Contact met Trouw](#)
[Privacystatement](#)
[Abonnementsvoorwaarden](#)
[Gebruiksvoorwaarden](#)
[Cookiebeleid](#)
[Cookie-instellingen](#)
[Colofon](#)

Service

[Klantenservice](#)
[Mijn account](#)
[Vakantieservice](#)
[Adverteren](#)

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

Meer Trouw

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
Archief

Op alle verhalen van Trouw rust uiteraard copyright. Linken kan altijd, eventueel met de intro van het stuk erboven.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@trouw.nl.

© 2021 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden